

Oponentní posudek

diplomové práce studentky Žanety Sladké na téma „Právo na život a jeho reflexe v české ústavnosti“

Předložená diplomová práce studentky Žanety Sladké na Téma „Právo na život a jeho reflexe v české ústavnosti“ se v souladu se zadáním práce zabývá podrobnou analýzou práva na život, a to nejen z pohledu ústavněprávního, ale i z pohledu platné (prováděcí) právní úpravy, pohledu nadstátního a komparativního. Zvláštní pozornost je pak věnována některým aspektům s právem na život úzce spojených, zejména problematikou interrupcí a euthanasie.

Po **formální** stránce práce v zásadě naplňuje požadavky na tento typ práce kladené, když zaujímá 79 stran vlastního textu, dále cizojazyčné Resumé a Seznam použitých zdrojů. Autorka vychází z relativně širokého okruhu výchozích pramenů práce, mezi kterými kromě monografických a časopiseckých zdrojů jsou zařazeny i zdroje internetové, judikaturní a v neposlední řadě právní předpisy. Na všechny zdroje je průběžně řádně odkazováno, zastoupeny jsou přímé i nepřímé citace.

Po formální stránce lze v práci nalézt nějaké naprosto marginální nedostatky, z nichž za nejzávažnější je patrně možno požadovat neseřazení Seznamu literatury dle abecedy dle příjmení autorů, což poněkud ztěžuje orientaci v tomto poměrně obsáhlém seznamu. V práci autorka uvádí i některé judikáty Evropského soudu pro lidská práva (např. *Pretty versus Spojené království*), ale tyto judikáty již v seznamu použitých zdrojů uvedeny nejsou a to v části nazvané „Soudní rozhodnutí“, ve které jsou shrnuty pouze vnitrostátní judikaturní zdroje. V těchto zdrojích je neúplně uveden náleží ÚS ze dne 9.9. 2004, sp.zn. 459/2003, správně mělo být III. ÚS 459/2003) Poslední formální připomínkou je nečlenění Úvodu a Závěru na odstavce, což z hlediska čtenářského zhoršuje orientaci v textu.

Po stránce **obsahové i koncepční** představuje posuzovaná práce zdařilé dílo a téměř vyčerpávající analýzu na zvolené téma. Autorka se neomezuje pouze na komentování a rozbor samotného čl. 6 LZPS, i když je tomu stěžejní část práce věnována (kap. 2). Zasazuje problematiku práva na život do širších obecnějších souvislostí přirozenoprávní problematiky a do rámce nedotknutelnosti osoby (kap. 1) a věnuje pozornost i mezinárodním a komparativním aspektům tohoto práva (kap. 3. a 4). V kapitolách páté a šesté se pak autorka znovu vrací do českého právního řádu a blíže analyzuje vybranou problematiku s právem na život bezprostředně související, totiž podrobněji se koncentruje na otázky interrupce a euthanasie, u níž se v šesté kapitole zabývá i úvahami *de lege ferenda*, respektive návrhy, které již v této oblasti byly učiněny.

Ne vždy je z textu práce patrný autorčin postoj k jednotlivým aspektům práva na život a tedy není zřejmé ani její zhodnocení dané právní úpravy – zda považuje současnou úpravu práva na život a zákonné provedení jeho jednotlivých aspektů za vyhovující či naopak, zda by navrhovala nějaké otázky de lege ferenda upravit odlišně.

Text práce je čtivý, zpracování logické a systematické. Ne zcela jasné je autorčino konstatování na str. 19 práce: „*Naproti tomu veškerých práv obsažených v hlavě druhé Listiny, tedy včetně práva na život, se můžeme přímo domáhat u soudů na základě jejich zakotvení v Listině samotné, přičemž pro některá z těchto práv stanovuje potřebu zákonné úpravy podmínek nutných pro jejich vymahatelnost.*“ Není v uvedené větě vnitřní rozpor? Lze se práv uvedených v hlavě druhé domáhat přímo na základě Listiny, nebo je u některých třeba k jejich vymahatelnosti zákonného provedení?

Posuzovaná diplomová práce je dílem přemýšlivé autorky, která originálním způsobem zpracovala zadané téma. K jednotlivým aspektům práva na život přistupuje analyticky, čerpá z velkého množství různých zdrojů, snaží se problematiku nahlížet z více úhlů. Vedoucí pozici si správně zachovalo hledisko ústavněprávní, tak jak to požaduje znění tématu práce.

Celkově je nepochybně možné shrnout, že předložená diplomová práce autorky Žanety Sladké naplňuje i přes zmíněné marginální nedostatky formální požadavky a především požadavky obsahové, které jsou na tento typ práce kladené. Uvedené dílo proto **doporučuji** k obhajobě s navrhovaným hodnocením výborně, konečné hodnocení se však samozřejmě bude odvíjet i s přihlédnutím k projevu autorky u obhajoby práce.

K obhajobě práce doporučuji **tyto otázky**:

- 1) Mohla by autorka zhodnotit současnou právní práva na život na ústavní a zákonné úrovni, včetně úvah de lege ferenda? Mohl by teoreticky dle názoru autorky např. znovu zaveden trest smrti?
- 2) Lze se práv uvedených v hlavě druhé domáhat přímo na základě Listiny, nebo je u některých třeba k jejich vymahatelnosti zákonného provedení?

JUDr. Jana Odehnalová, Ph.D.

KÚP ZČU Plzeň